

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 352/2021-50

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **ERS Holding, spol. s r. o.**, Šamorínska 10, Bratislava, IČO 35 702 982, zastúpenej JUDr. Tomášom Balážikom, advokátom, Šamorínska 10, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Sžk 13/2018 z 8. októbra 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. januára 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti a základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Sžk 13/2018 z 8. októbra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) správnu žalobou domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 12670/2016/B624-SV/24809/Hod z 18. apríla 2016, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, odboru výstavby a bytovej politiky (ďalej len „okresný úrad“) č. OU-BA-OVBP2-2015/81354/GRJ

zo 7. decembra 2015 o trvalom odňatí vlastníckeho práva k presne identifikovaným pozemkom. Uvedené rozhodnutie o vyvlastnení bolo vydané s cieľom výstavby rýchlostnej cesty R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz.

3. Sťažovateľka v správnej žalobe namietala, že navrhovateľ sa dostatočným spôsobom nesnažil dosiahnuť majetkovoprávne vysporiadanie. V tejto súvislosti tvrdila, že správny orgán nedostatočným spôsobom vyhodnotil dôkazy, ktoré v konaní predložila. Sťažovateľka zároveň spochybňovala existenciu verejného záujmu, čo odôvodnila najmä tým, že disponuje právoplatným rozhodnutím mestskej časti Bratislava-Ružinov č. SÚ-12361-10/2007-Šin z 31. augusta 2007 o umiestnení stavby obchodno-servisného strediska [REDAKOVANÉ]. Proti uvedenému rozhodnutiu stojí rozhodnutie o umiestnení stavby R7, čo sťažovateľka považuje za neprípustné. Sťažovateľka v správnej žalobe poukázala na to, že jej nebolo ako účastníčke konania doručené oznámenie o umiestnení stavby R7 a ani oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania, čím jej už v prvotnom štádiu bolo odňaté právo podať námietky proti územnému rozhodnutiu. Napokon sťažovateľka namietala celkovú sumu a primeranosť náhrady za vyvlastnené pozemky.

4. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 S 138/16 zo 7. júna 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol. V rozsudku poukázal na príslušné ustanovenia zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v znení neskorších predpisov. Za podstatnú okolnosť označil, že sťažovateľke bola doručená výzva v zmysle zákonných požiadaviek a sťažovateľka na túto výzvu nereagovala (zásielka bola vrátená v odbernej lehote ako neprevzatá). Vo vzťahu k existencii verejného záujmu krajský súd uviedol, že tento je vždy potrebný v rámci vyvlastňovacieho konania dokazovať a je predmetom úvahy správneho orgánu. Odôvodnenie verejného záujmu vyvedeného z existencie územného rozhodnutia, ako aj z účelu realizácie cesty R7 (odstránenie kritického stavu s cieľom ochrany bezpečnosti, života a zdravia užívateľov cesty) správnym orgánom považoval za dostatočné a nevybočujúce z medzí zákona.

Pokiaľ bola namietaná primeranosť samotnej náhrady, krajský súd zdôraznil, že základom pre jej určenie bol v zmysle stavebného zákona znalecký posudok, ktorý nebol v konaní žiadnym dôkazom spochybný. Námietku, že sťažovateľke nebolo doručené oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú. Z obsahu administratívneho spisu totiž vyplynulo, že prvostupňový správny orgán začatie vyvlastňovacieho konania oznámil listom č. OÚ-BA-OVBP2-2015/81354/GRJ zo 14. októbra 2015 a ústne pojednávanie stanovil na 5. november 2015. Uvedené oznámenie bolo sťažovateľke doručené náhradným spôsobom, zásielka bola vrátená ako v odbernej lehote neprevzatá. Námietky o územnom konaní krajský súd nevyhodnocoval vzhľadom na to, že územné rozhodnutia v čase jeho rozhodovania boli právoplatné a pre ten prípad existuje osobitný procesný postup ich prípadnej revízie.

5. Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasačnou stížnost z důvodu podle § 440 ods. 1 písm. g) Správného soudního porádku (dále jen „SSP“). Stěžovatelka namítala, že krajský soud dospěl na základě vykonaných důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním, protože nedostatečným způsobem prozkoumal stěžovatelkou předložené důkazy. Podle názoru stěžovatelky není pravda, že neakceptovala výzvu na uzavření kupní smlouvy. Uvedla, že na tuto výzvu dvakrát reagovala a navrhovala osobní setkání o vzájemné dohodě, ale neúspěšně. Podle stěžovatelky krajský soud žadným způsobem nezohlednil nedostatky územního rozhodnutí o umístění stavby R7, které měly vliv i na vyvlastňovací řízení. V této souvislosti zdůraznila, že její územní rozhodnutí o umístění stavby R7 nebylo doručeno, a poukázala na řízení vedené krajským soudem pod sp. zn. 1 S 146/2016. Stěžovatelka zároveň namítala, že ze strany správných orgánů ani krajského soudu nebyla dostatečným způsobem zodpovězena otázka veřejného zájmu, resp. proč veřejný zájem převážil nad soukromým zájmem stěžovatelky. Stěžovatelka neschválila ani s aplikací ustanovení o fikci doručení v případě zaslání oznámení o začátku vyvlastnění. V otázce přiměřenosti náhrady za vyvlastněnou pozemky stěžovatelka uvedla, že v dvou listech adresovaných Národní společnosti, a. s. (dále jen „NDS“), vyjádřila svůj souhlas s cenou stanovenou znaleckým posudkem a že krajskému soudu předložila znalecký posudek č. 48/2015, přičemž těmito důkazy se krajský soud vůbec nezabýval. V této souvislosti stěžovatelka uvedla, že v správném žalobě také namítala, že ze strany zhotovitele znaleckého posudku ani NDS nebyla vyzvána na přístup k pozemkům s cílem vypracování znaleckého posudku, přičemž reakce na tuto námitku v rozsudku krajského soudu úplně chybí. Stěžovatelka neschválila s tvrzením krajského soudu, že správný orgán nemůže v vyvlastňovacím řízení revidovat znalecký posudek. Nakonec stěžovatelka namítala, že na jednání vznesla i námitku o vyvlastnění „v nevyhnutné míře“, s čímž se krajský soud v jeho rozsudku také vůbec nezabýval.

6. Nejvyšší soud napadnutým rozsudkem kasačnou stížnost stěžovatelky zamítl. Nejvyšší soud na úvod uvedl, že prozkoumal napadnutý rozsudek krajského soudu, jako i řízení, které mu předcházelo, zejména z pohledu, či věcně příslušný správný orgán zadával dostatek skutkových důvodů, či zjistil skutečný stav věci a rozhodl v souladu s zákonnými předpisy.

V souvislosti s okruhem námitek o územním řízení nejvyšší soud konstatoval, že krajský soud v řízení vedeném pod sp. zn. 1 S 146/2016 usnesením č. k. 1 S 146/2016 z 11. ledna 2018 správnou žalobu stěžovatelky odmítl jako podanou opožděně. Zároveň krajský soud v uvedeném řízení konstatoval, že postup správných orgánů při doručování územního rozhodnutí ve formě veřejné vyhlášky byl v souladu s zákonem, a proto nebylo možné stotožnit se s tvrzením stěžovatelky, že její nebylo doručeno rozhodnutí orgánu veřejné správy. Proti uvedenému usnesení podala stěžovatelka kasačnou stížnost, kterou nejvyšší soud usnesením č. k. 10 Sžk 18/2018 z 10. prosince 2018 zamítl. Na základě uvedených skutečností kasačným soudem v napadnutém rozsudku s odkazem na § 113 ods. 3 stavebního zákona považoval námitky týkající se územního řízení za irelevantní.

K námitce o odmítnutí možnosti konat a uplatňovat procesní práva stěžovatelky nedoručením oznámení o začátku vyvlastňovacího řízení nejvyšší soud v podstatné části odůvodnění napadnutého rozsudku uvedl: „Právní úprava doručování písemností správným orgánem

účastníkom správneho konania ustanovená v § 25 správneho poriadku je špeciálnou právnou úpravou, v zmysle ktorej sa posudzuje doručovanie písomnosti určených do vlastných rúk adresované orgánom a právnickým osobám, a preto aplikácia tejto právnej normy ma prednosť pred všeobecnou právnou úpravou ustanovenou v § 24 v prípadoch, v ktorých sa doručovanie písomnosti týka právnických osôb. Vzhľadom k tomu, že v danej veci je žalobca právnickou osobou, bolo potrebné pri doručovaní písomnosti postupovať v zmysle špeciálnej právnej úpravy ustanovenej v § 25 správneho poriadku, ktorý v ods. 2 upravuje podmienky náhradného doručenia, tzv. fikcie...“ V tejto súvislosti najvyšší súd konštatoval nedôvodnosť námietky, keďže považoval za preukázané, že predmetná zásielka sa ako neprevzatá vrátila správne orgánu 9. novembra 2015. V tejto súvislosti zároveň poukázal na koncentračnú zásadu a § 113 ods. 3 stavebného zákona, teda že námietky musia byť vznesené v určitom procesnom štádiu, neskôr sa na ne neprihliada.

K námietke o preukázaní bezvýslednosti pokusu o dohodu a záveru krajského súdu, že sťažovateľka na pokus o dohodu nereagovala, najvyšší súd uviedol: „*Národná diaľničná spoločnosť, a.s. zaslala žalobcovi dňa 06.08.2015 ponuku na uzavretie kúpnej zmluvy spolu s výzvou na odstránenie poznámky z listu vlastníctva. Pretože nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu boli v čase zaslania ponuky na uzavretie kúpnej zmluvy zaťažené ťarchou - poznámkou v časti B listu vlastníctva č. [REDAKOVANÉ], ktorá sa týkala výkonu záložného práva k vyvlastňovaným nehnuteľnostiam, Národná diaľničná spoločnosť a.s. správne vyzvala žalobcu, aby zabezpečil odstránenie tejto poznámky z listu vlastníctva, pričom výslovne upozornila žalobcu, že až po odstránení tejto zákonnej prekážky, obmedzujúcej nakladanie predmetnými nehnuteľnosťami bude možné uzatvoriť príslušnú kúpnu zmluvu. Vyššie uvedená výzva a požiadavka Národnej diaľničná spoločnosti, a.s. nebola žalobcom akceptovaná... čím došlo k zmareniu možnosti uzatvorenia dohody...“*

V súvislosti s preukázaním existencie verejného záujmu najvyšší súd po odkázaní na časti správnej úvahy (body 91 a 92 napadnutého rozsudku) uzavrel, že záujem na uskutočnení predmetnej stavby je „*v zjavnom nepomere s individuálnym záujmom*“ vlastníka nehnuteľností.

Napokon aj námietky o náhrade za vyvlastnené pozemky najvyšší súd vyhodnotil (s poukázaním na príslušné zákonné ustanovenia a judikatúru najvyššieho súdu) ako nedôvodné (body 95 – 98 napadnutého rozsudku).

V súvislosti s otázkou nevyhnutnej miery vyvlastnenia najvyšší súd poukázal na to, že sťažovateľka až na pojednávaní v konaní pred krajským súdom predniesla argumenty proti rozsahu vyvlastnenia, a uviedol: „... žalobca poukázal na závery stretnutia, ktoré sa konalo s ďalším účastníkom až o niekoľko mesiacov po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení...“

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) z oznámenia o začatí územného konania a zo samotného územného rozhodnutia nevyplývalo, že umiestnenie stavby „*Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz*“ má zasahovať

do pozemkov vo vlastníctve sťažovateľky, na ktorých plánovala výstavbu v súlade s právoplatným územným rozhodnutím č. SÚ – 12361-10/2007/Šin vydaným 31. augusta 2007 mestskou časťou Bratislava-Ružinov o umiestnení stavby č. ■■■ – „*Obchodno-servisné stredisko ■■■*“ na návrh sťažovateľky. V dokumentácii k územnému konaniu nie je sťažovateľka identifikovaná ako účastník územného konania, chýba v nej identifikácia zásahu do územia vo vlastníctve sťažovateľky (uvedením parcelných čísel pozemkov alebo listov vlastníctva). Z identifikácie v nákrese taktiež nevyplýva, že by sa predmetná líniová stavba mala priamo dotknúť sťažovateľky a jej vlastníckych práv. Z tohto dôvodu neexistoval žiadny právny dôvod, aby sťažovateľka podala námietky proti územnému rozhodnutiu. Podľa sťažovateľky samotné územné rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. januára 2015, nemôže mať proti nej právne účinky, pokiaľ jej nebolo doručené a pokiaľ z neho nie je bez pochybností zrejmé, že je účastníkom predmetného konania. Neuvedenie všetkých známych účastníkov konania, druhov a parcelných čísel pozemkov, ktorých sa územné konanie/rozhodnutie týka, je porušením princípu právnej istoty a princípu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy),

b) sťažovateľka je toho názoru, že právoplatné územné rozhodnutie o umiestnení stavby č. ■■■ – „*Obchodno-servisné stredisko ■■■*“, ktorým jej boli na základe stavebného zákona priznané práva a povinnosti, posilnilo jej postavenie ako účastníka aj v územnom konaní o umiestnení stavby „*Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz*“ oproti ostatným účastníkom konania. Okresný úrad bol preto povinný zaslať sťažovateľke oznámenie o začatí územného konania pre stavbu „*Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz*“ do vlastných rúk, obdobne ako vlastníkom pozemných stavieb, ktoré majú byť asanované, dotknutým orgánom a organizáciám a správcom inžinierskych sietí, keďže príslušný stavebný úrad je povinný spoľahlivo zistiť skutkový stav veci vrátane zistenia predchádzajúcich vydaných a právoplatných územných rozhodnutí na danom území, osobitne sa zaoberať právoplatným územným rozhodnutím vydaným na návrh sťažovateľky a sťažovateľku výslovne uviesť ako účastníka územného konania, keďže zároveň išlo o zmenu vydaného právoplatného územného rozhodnutia o umiestnení stavby č. ■■■ – „*Obchodno-servisné stredisko ■■■*“ s poukazom na nemožnosť vydania duplicitného územného rozhodnutia vzťahujúceho sa na to isté územie a na tie isté parcely vo vlastníctve sťažovateľky,

c) oznámenie o začatí územného konania o umiestnení stavby „*Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz*“ bolo okrem doručovania verejnou vyhláškou duálne doručované aj priamo tam uvedeným dotknutým vlastníkom, orgánom a organizáciám. Podľa sťažovateľky predmetné oznámenie o začatí územného konania nemalo byť v jej prípade účinne doručené iba verejnou vyhláškou vzhľadom na existenciu právoplatného územného rozhodnutia o umiestnení stavby č. ■■■ – „*Obchodno-servisné stredisko ■■■*“. Dvojaký spôsob doručovania oznámenia o začatí územného konania iba vo vzťahu k určitým účastníkom totiž predstavuje porušenie všeobecného ústavného princípu rovnosti pred zákonom a zákazu diskriminácie (čl. 12 ods. 2 ústavy), ako aj princípu právnej istoty,

d) sťažovateľka v súvislosti s uvedeným poukázala na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 69/2011, z ktorého vyplýva, že na to, „*aby účastník konania (v danom prípade stavebného konania, pozn.) mohol jemu zákonom priznané práva a povinnosti aj realizovať, musí mať vedomosť, že má postavenie účastníka konania, resp. že je s ním konané ako s účastníkom konania*“. V označenom náleze ústavný súd tiež uviedol, že „*Účelom ustanovenia § 250b ods. 2 OSP je*

garantovať naplnenie základného práva domáhať sa účasti v správnom konaní, a to takým spôsobom, že každý, kto sa o sebe domnieva, že by mal byť účastníkom správneho konania, z ktorého vzišlo rozhodnutie, má právo domáhať sa, aby mu bolo toto rozhodnutie doručené.“. Podľa sťažovateľky okresný úrad tým, že porušil povinnosť riadne zistiť okruh účastníkov územného konania a s týmito účastníkmi následne riadne konať, jej odňal možnosť uplatňovania procesných práv podľa stavebného zákona, a tým zasiahol do jej práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľka sa preto obrátila na správny súd a v súlade s § 250b ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku žiadala o uloženie povinnosti okresnému úradu doručiť jej územné rozhodnutie. Správny súd však jej žalobu odmietol, čím jej odňal právo na nezávislú súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy,

e) sťažovateľka sa nemala ako dozvedieť, že územné rozhodnutie sa jej bezprostredne malo týkať, keďže stavebný zákon neumožňuje vykonať inštitút duplicitného územného rozhodnutia ani vydať viac územných rozhodnutí na jedno územie. Z uvedeného dôvodu územné rozhodnutie nespĺňa požiadavku na jeho zákonnosť a zrozumiteľnosť a narúša princíp právnej istoty. Inštitút zmeny právoplatného územného rozhodnutia je upravený v § 41 stavebného zákona ako jediná možnosť zmeny a nahradenia právoplatne vydaného územného rozhodnutia. Preto ak NDS podala 12. septembra 2014 na okresnom úrade návrh na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení líniovej stavby „Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz“ a ak sa konanie malo týkať aj sťažovateľky, okresný úrad mal začať aj konanie o zmene skôr ním vydaného územného rozhodnutia o umiestnení stavby č. ■■■ – „Obchodno-servisné stredisko ■■■■■“ (v súvislosti s týmto konaním už v tom čase prebiehalo konanie o vydanie stavebného povolenia, pozn.), resp. mal skôr vydané územné rozhodnutie zrušiť, čo sa nestalo. Okresný úrad následne vydal duplicitné územné rozhodnutie na to isté územie, a to v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy. Žalobou napadnuté rozhodnutia preto nespĺňajú zásadu legality a sú v rozpore s § 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku,

f) sťažovateľka sa dozvedela, že na základe duplicitného územného rozhodnutia vydaného v prospech NDS sa začal celý rad „nezákonných“ vyvlastňovacích konaní na pozemky v jej vlastníctve, vo vzťahu ku ktorým prebiehal na základe právoplatného územného rozhodnutia vydaného v jej prospech celý rad konaní smerujúcich k vydaniu stavebného povolenia. Sťažovateľka preto podala na krajskom súde správne žaloby o preskúmanie vyvlastňovacích rozhodnutí, pričom konania o týchto žalobách nie sú dosiaľ právoplatne skončené (konania vedené krajským súdom pod sp. zn. 1 S 65/2017 a sp. zn. 2 S 8/2017, pozn.). Z rozhodnutí o vyvlastnení pozemkov sa sťažovateľka dozvedela, že mala byť účastníkom územného konania o umiestnení stavby „Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz“. Podľa sťažovateľky neobstojí tvrdenie, že sa stala účastníkom územného konania na základe verejnej vyhlášky, keďže v tejto neboli žiadne údaje o sťažovateľke ani identifikácia pozemkov (uvedením parcelných čísel) v jej vlastníctve, ktoré vyvlastnila NDS, v dôsledku čoho došlo aj k porušeniu jej práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy,

g) sťažovateľka sa na základe výzvy a ponuky na uzatvorenie kúpnej zmluvy doručenej 12. augusta 2015 zo strany NDS po prvýkrát dozvedela, že mala byť účastníkom územného konania o umiestnení stavby „Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz“. Keďže sťažovateľke neboli územné rozhodnutie a napadnuté rozhodnutie žalovaného (riadne) doručené, hoci sa s ňou ako s účastníkom administratívneho konania malo konať, je zrejmé, že v prípade

sťažovateľky šlo o správnu žalobu opomenutého účastníka podľa § 179 SSP, ktorú je možné podať v lehote 3 rokov od vydania napadnutých rozhodnutí. S poukazom na to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vydané 17. decembra 2014 a správna žaloba sťažovateľky bola doručená krajskému súdu 30. júna 2016, je jednoznačné, že bola zachovaná zákonná trojročná lehota na podanie správnej žaloby v zmysle § 179 ods. 1 SSP. Vzhľadom na uvedené záver krajského súdu, že „*lehota na podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu žalovaného plynula do 02.03.2015*“, neobstojí. V danom prípade nemožno aplikovať § 181 ods. 1 SSP, t. j. na podanie správnej žaloby neplatí dvojmesačná lehota od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy,

h) sťažovateľke v konaní pred správnymi súdmi bola odňatá možnosť konať pred súdom v jej prítomnosti, aby sa mohla vyjadriť ku všetkým dôkazom, čím došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a k porušeniu princípu rovnosti zbraní. Konajúce súdy odmietli sťažovateľku vypočuť a napriek jej výslovnej žiadosti nenariadili vo veci pojednávanie. Podľa sťažovateľky konajúce súdy svojvoľne prijali závery a tvrdenia žalovaných bez riadneho zákonného odôvodnenia, ktoré je v rozpore s ňou predloženými dôkazmi,

i) sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že krajský súd aj najvyšší súd postupovali v konaní „*tak latentne, že samotné odôvodnenia sú v rozpore s predloženými dôkazmi*“. Sťažovateľka považuje napadnutý rozsudok najvyššieho súdu za svojvoľný a arbitrárny, vyčíta mu nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov a nevysporiadanie sa s jej námietkami uvedenými v kasačnej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Hoci sťažovateľka ústavnou sťažnosťou napadla rozhodnutie o vyvlastňovacom konaní, drvivá väčšina argumentácie uplatnenej v ústavnej sťažnosti smeruje proti územnému konaniu, resp. rozhodnutiu o umiestnení stavby. Tieto námietky sťažovateľka uplatnila aj v ústavnej sťažnosti vedenej ústavným súdom v konaní pod sp. zn. III. ÚS 386/2021. V tomto konaní sťažovateľka ústavnou sťažnosťou napadla rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 10 Sžk 18/2018 z 10. decembra 2018 o odmietnutí správnej žaloby sťažovateľky. Ústavný súd túto ústavnú sťažnosť uznesením č. k. III. ÚS 386/2021 z 29. júna 2021 odmietol.

9. Podstatou teraz prejednávanej ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej práv tým, že najvyšší súd zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľky, pričom odôvodnenie napadnutého rozsudku je v priamom rozpore s predloženými dôkazmi a zároveň je rozsudok nedostatočným spôsobom odôvodnený, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť.

10. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento

natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

11. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnutý rozsudok bol vydaný v rámci správneho súdnictva, ústavný súd poukazuje aj na povahu a špecifický charakter správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd zásadne nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje dominantne právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy (m. m. IV. ÚS 127/2012, II. ÚS 784/2015, II. ÚS 737/2015).

12. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku (nadväzujúceho na právny názor krajského súdu), ústavný súd konštatuje, že v ňom niet signálov o interpretačnej alebo aplikačnej svojvôli, a preto sa úvahy najvyššieho súdu v napadnutom uznesení nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Najvyšší súd sa vo svojom rozsudku zaoberal všetkými pre vec právne významnými skutočnosťami a vyčerpávajúco sa vysporiadal s námietkami sťažovateľky uvedenými v kasačnej sťažnosti. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je konzistentné a logické a jeho závery dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia vo veci sťažovateľky, pričom ústavný súd nezistil ani svojvoľný výklad či aplikáciu právnych predpisov, ktoré by zakladali jeho ústavnú neudržateľnosť. Právny záver najvyššieho súdu nadväzujúci na právny názor krajského súdu, podľa ktorého vyvlastňovacie konanie nebolo v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami, ústavný súd nepovažuje za arbitrárny a ani zjavne neodôvodnený.

13. Sťažovateľka vznáša opakovane tie isté otázky a námietky, pričom odpovede na ne poskytol vyčerpávajúcim spôsobom už krajský súd. Sťažovateľka však akoby opomenula poskytnutie odpovedí zo strany všeobecných súdov a opätovne tie isté námietky rozsiahlym spôsobom zopakovala v ústavnej sťažnosti. Navyše ústavnému súdu sa javí, že sťažovateľka odvíja tvrdenia o porušení práv vo vyvlastňovacom konaní od tvrdení o „nezákonom“ posúdení otázky doručovania v územnom konaní, ktoré však už boli predmetom ústavného prieskumu v konaní sp. zn. III. 386/2021.

14. Pokiaľ ide o námietky v územnom konaní [v podstate ide o bod 7 písm. a) – h) v časti II ústavnej sťažnosti], ústavný súd v plnej miere odkazuje na závery uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 386/2021 z 29. júna 2021.

15. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a ani jej práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie.

Nesúhlas sťažovateľky s obsahom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

16. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2021

Peter Molnár
predseda senátu